שזנו עיניהם מן הערוה אמר רב ששת

מפני מה מנה הכתוב תכשיטין שבחוץ עם

תכשיטין שבפנים לומר לך כל המסתכל

באצבע קמנה של אשה כאילו מסתכל במקום התורפה: בותני' סייוצאה אשה

בחומי שער בין משלה בין משל חבירתה

בין משל בחמה ובטוטפת ובסרביטין בזמן

שהן תפורין בכבול ובפאה נכרית לחצר

במוך שבאזנה ובמוך שבסנדלה ובמוך

שהתקינה לנדתה בפילפל יובגלגל מלח

וכל דבר שניתן לתוך פיה ובלבד שלא תתן

לכתחלה בשבת ואם נפל לא תחזיר שן

תותבת שן של זהב רבי מתיר וחכמים

אוסרים: גֹב' וצריכא דאי אשמעיגן דידה

משום דלא מאים אבל חבירתה דמאים אימא

לא ואי אשמעינן דחבירתה דבת מינה הוא

אבל דבהמה לאו בר מינה הוא אימא לא

צריכא תנא דובלבד שלא תצא ילדה בשל

זקנה וזקנה בשל ילדה בשלמא זקנה בשל

ילדה שבח הוא לִהי אלא ילדה בשל זקנה

אמאי גנאי הוא לה איידי דתנא זקנה בשל

ילדה תנא נמי ילדה בשל זקנה: בכבול

ובפאה נכרית לחצר: אמר רב כל השאסרו

חכמים לצאת בו לרה"ר אסור לצאת בו לחצר

חוץ מכבול ופאה נכרית רבי ענני בר ששון 🕫

משמיה ידר׳ ישמעאל אמר הכל ככבול תגן

בכבול ובפאה נכרית לחצר בשלמא לרב

ניחא אלא לרבי ענני בר ששון קשיא רבי

ענני בר ששון משמיה דמאן קאמר ליה

משמיה דר' ישמעאל בר יוסי רבי ישמעאל

בר יוםי תנא הוא ופליג ורב מאי שנא הני

אמר עולא כדי שלא תתגנה על בעלה

כדתניא יוהדוה בנדתה זקנים הראשונים

אמרו שלא תכחול ולא תפקום ולא תתקשם

בבגדי צבעונין עד שבא ר"ע ולימד יאם כן אתה מגנה על בעלה ונמצא בעלה מגרשה

אלא מה ת"ל והדוה בנדתה יבנדתה תהא

עד שתבא במים "אמר רב יהודה אמר רב כל

מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו

בחדרי חדרים אסור ייתנן ולא בזוג אע"פ

שפקוק ותניא ייאידך יפוקק לה זוג בצוארה ומטייל עמה בחצר תנאי היא דחניא

א) ברכות כד.. ב) ולעיל מ:ז. ה) ברכות כד., כ) [נעיל מ], ג) [גיר' הערוך ובגרגר וכן איתא במשנים שבמשניום], ד) בס"י הגיר' ואמיא לאחוויי, ס) [ע" מוס' מנחות לו: ד"ה או בשל ממות פור. הא קסברן, וו [צ"ל דר" יסתעאל בר" יוסין, זו לקמן קמו: בילה ט. ע"ז יב., חל על לדי, עו [מ"א עלה], או לשל לדי, עו [מ"א עלה], י) לעיל נג., ל) [דף נו.], () עי' לקמן לד: רש"י ד"ה נ) ע" נקתן לד. לש" ל"ה וכן הפוקסת ובמ"ק ט: חוס' ד"ה פוקסת, מ) [לעיל ס.], ל) [לעיל לד.], ש) [נראה שהר"ת "וע"ד" הוא "ועד כאן", שהר דבר זה מבוסס על לברי רש"י שם ועי' תום׳ הרא"ש, ויעוין ג"כ במהרש"א], **ע**) [עי' חוס' במנחות לו: ד"ה אין,

מוסף תוספות א. גבי ההיא דלא יצא הזב בכיס שלו. מוס׳ הרל״ט, ב. שמגין על הדם. מי׳ מר"ו. ג. וישרט אותה. מי" סריין, אודישוט אוזמה לי הריין, T. ומשום הכי חשיב דרך מלבוש. חי' הריין, הר"ן, ו. ומשום הכי חשיב דרך מלבוש. ח" הכ"ן, ה. בשבת ולא משום דריחה רע. מוס' הלח"ש. 1. דדומה לילדה ודרכה לצאת בו. מוס׳ הכח״ט. והוה ס״ד שתהא יכולה לצאת בו דלא חיישינן דילמא מחכו עלה. דילמא מחכו עלה. ריטב״א, ז. זמנין. ריטב״א, תוס׳ מוס׳ האתוייה. תוס׳ П. ואתיא הלא"ש. 10. וכיון דלאו אורח ארעא. מי׳ הכ"ן. י. דאיכא למיחש. מי׳ הכ"ן. 'א. בשלמא זקנה [בשל] ילדה שבח ואורחא דנפקא בה בחול. ליטנ״.6. יב. לאשמועינן איסור בדבר זה. מוס׳ הלח״ם. יג. ומה ענין לומר שלא תצא בה בשבת. ריטנ״ל, יT. ואע״ג דסתם מתניתין דלא כותיה. ריטב״6, 10. [ו]ליכא למגזר כלום. ריטב״6. 10. נחוס׳ הרא"ש: (ש)מפולש משער הלח"ע. לשער. יו. דרא כרמלית לחצר שאינה "דרת. תוס' הלח"ש. ת ס"ט. הצלת ספרים היכן מצילין אותן למבוי שאינו מפולש ר' יהודה רי בתירא יי בתירא אומר אף למפולש, ומפרש בגמ׳ מבוי שיש לו שתי מחיצות ולחי אחד ואליבא דר׳ יהודה והיינו כרמלית, וגבי הצלת סל מלא ככרות שאינה מצוה קתני התם ר' יהודה בן קונלי הוגם די יחוד בן בתירא אף לחצר שאינה מעורבת. מוס' הכל"ש. יט. הואיל ואין מצוה בהצלתן. מוס' הכל"ש. בתכשיטיה. בתכשיטיה מייתי ארבע אמות ולכך שרי לדידן דלית לן רשות הרבים. ספר התרומה סימן רל"ט. בא. הזקן. תוס' הרא"ש. בב. גאון ריש הלח"ש. ב... מתיבתא. מוס' הלח"ש. הראות ולהראות טוניבונאו. עוס יאלט ט. בג. לחלוץ ולהראות לחברתה אף בדבר הנחלץ. עוס׳ הלח״ש. אלא בנשים שבאותו הדור שהיו שחצניות וכדאיתא בירושלמי. ריטנ״ח. כה. שזו לא היתה גזרה אחו לחולו אלא אחור שאסרו לפי הזמן. ליענ״ל.

בו. דאין לאסור לנשים תכשיטיהם כי לא ישמעו לנו והנח להם לבנות ישראל. תוס׳ הלל״ש.

תכשיטין שבפנים. כומז: לומר לך המסתכל בחלבע. שהיה מקום כדאמר בפ"ק (דף יא:)^א דכל אלולי טינוף לא חשיב ומשוי הוא טבעת כמסתכל במקום כומו שהרי כפרה זו על שנסתכלו בה: לכן נ"ל בשלא יפול על בשרה ומייבש עליהג ונמלא מצערה™: ב**ותני' בחוטי שער**. שקולעת בהן שערה: **בין משלה**. תלושין: בין משל בהמה. כגון של סוס: שהן

מפורין. לסבכה דתו לא שלפא להו לאחוויי: לחלר. אכבול ופיאה נכרית קאי דאסרו לעילי למיפק בה לרה״ר ואינטריך לאשמעינן דלחצר מותר וכבול דסיפא דמתני׳ לא איפלגו בה אמוראי דלכולי עלמא כיפה של למר: פיאה נכרית. קליעת שער תלושה ולוברתה על שערה עם קליעתה שתראה בעלת שער: במוך שבחונה. שנותנת לבלוע ליחה של לואת האחן: שבסנדלה. לתענוג: לנדתה. באותו מקום שיבלע בו הדם ולא יטנף בגדיה: פלפל. פלפל ארוך נותנת אשה בפיה שריחה רע: גלגל מלח. כמו גרגיר מלח לרפוחת חולי שינים: שנתנה לחוך פיה. נותנת מבעוד יום: שן סוסבת. בלחייה ממקום אחר והיא של זהב: רבי מחיר. לנחת בה: וחלמים אוסרין. דכיון דמשונה משאר השינים דילמה מיחייכי עלה ושקלה לה מהתם וממטי לה בידה ובגמרא אמרינן דשל זהב נקט דווקא. ל"א שן תותבת שן של אדם היתה ואהיתירא דלעיל קאי ולאו אפלוגתא דרבי ורבנן והכי קאמר בפלפל ובגלגל מלח ושן תותבת שן של זהב רבי מתיר כו': בבו' דלה מהים. וליכה למימר דמשלפא ליה משום דמחכו עלה וממטי ליה בידיה: דבת מינה הוא. ולא מינכר ולא מחייכי עלה: ובלבד שלא סלא זהנה. בחוטי שער של ילדה וילדה בשל זקנה דלבנות על שחורות או שחורות על לבנות מאים ואתי למישלף: כל שחסרו חלמים. בריש פרקין חוטי למר ופשתן טוטפת ושאר השנויים במשנה שאסור ללכת בהן לרה"ר: אסור ללאם לחלר. ואף על גב דשרי לטלטולינהו דתורת כלי עליהן כדאמרן הרי הן ככל הכלים הנטלים בחלר מיהו דרך מלבוש אסור דמרגלה ליה ונפקא ביה לרה"ר: חוץ מכבול ופיחה. שמותר לחלר כדתנן במתניתין וטעמא מפרש לקמיה: הכל ככבול. כל הנאסרים לא נאסרו אלא לרה"ר אבל לחלר מותרים ככבול: בשלמה לרב ניחה. מדנהט הני ושבקינהו לאינך דמיתני בהדייהו

לאיסורא ברישא דמתניתין מכלל דכולהו אף לחצר באיסורייהו קיימי: כדי שלא סתגנה. התירו לה קלת קישוטים הנאים: כדתניא. דחשו רבנן להכי: בנדסה. היו דורשין הראשונים כמשמעו כדבר המנודה ומרחיקה מבעלה: שלא סכחול. עיניה: ולא ספקום. 0 שרק על פניה. טינפאנ"ל בלע"ז והוא אדום: סהא בנדסה. בטומאתה: עד שתבא במים. לטבול ואע"פ שעברו ז' שלה ופסק מעיינה: כל שאסרו הכמים משום מראית העין. שלא יחשדוהו באיסור כגון שריון וקסדא ומגפיים או לא יקשור גמלים זה בזהי דמיחזי כאזיל לחינגא: ולא בווג אע"פ שהוא פקוק. ואינו מוליד קול לא תלא בהמה בו. וטעמא פרישנא בפ׳ במה בהמה (לעיל דף נד:) משום דמיחזי כאזיל לחינגא: וחניא. בברייתא דבחצר דליכא מראית העין מותר: שוטחו

לעיל

שומחו

הוו להו רה"ר גמורה לא מדמו כרמלית לחלר שאינה מעורבת ואסרינן כרמלית משום רה"ר אבל אנו שאין לנו רה"ר כלל °אין להחמיר בכרמלית כ"כב וה"ר שמשון בא מנא כתוב בשם רבינו שר שלום בב דדבר שהוא רגילות כג להראות זו לזו אסור וכשאינם רגילות מותרות כד ונשי דידן אינן

מראות תכשיטיהן וטבעותיהן ומש״ה מותרות לנאת בהן □ה וסוף דבר אמרו הקדמונים דמותרות לנאת בהן □דמוטב יהו שוגגות ואל יהו מזידות:

ובמוך שהתקינה לנדתה. פ"ה באותו מקום שיבלע בו הדם ולא שונו. לשון מזון שנהנו במראית העין: סכשיטין שנחוץ. טבעת: יטנפו בגדיה ול"כ דא"כ אלולי טינוף הוא ומשוי הוא

ובלבד שלא תתן לכתחלה בשבת. פירש הר"ר

פורת גזירה משום שחיקת סממנים כיון דלרפואה הוא ול"נ דאם כן אם נפל אמאי לא תחזיר האמר בפרק בתרא דעירובין (דף קב: ושם) מחזירין רטיה במקדש אבל לא במדינה ס'וע"כ לא אסרינן להחזיר הרטיה אלא משום שמא ימרח והכא לא שייך מירוח דאין שייך מירוח אלא בדבר רטיה אבל בפלפלין לח כגון ובגלגלה לה שייך מירוח לכן נ"ל ובלבד שלא תתן לכתחלה מפני שנראה כמערמת להוציאה הולפירוש זה כל הנך דלעיל מוך שבאזנה ושבסנדלה אסורין לחת לכתחלה וא"ת א"כ היכי שרו לקמן פורפת על האבן או על האגוז והא נראה כמערמת וי"ל דהתם ניכר הדבר והכל יודעין דלכך לריכה וליכא שום חששא אבל בדבר שהיא נותנת בתוך פיה אינם יודעין למה היא נותנת: ובלבד שלא תצא וקנה בשל ילדה וילדה בשל זקנה.

כך היא עיקר הגירסא והשתא פריך שפיר בשלמה זקנה בשל ילדה שבח הוא לה פירושי ומשום הכי איצטריך לאשמעינן שלא תלא דאפילו הכי ימחכו עלהיי אלא ילדה בשל זקנה אמאי גנאי הוא לה פירוש" אמאי אינטריך לאשמעינן דלא תנא פשיטא' דכיון דגנאי הוא לה ודאי מחכו עלה ושקלה להו וכיון דתנא זהנה בשל ילדה אסור כל שכן ילדה בשל זקנה ודוחק הוא לומר זו וא"ל לומר זו קתני ואית דגרסי איפכא ובלבד שלא תצא ילדה בשל זקנה חקנה בשל ילדה ואינו מיושב דא"כ אמאי פריך ילדה בשל זקנה אמאי שהרי כך הוא דרך הש"ם לשנות הפשוט תחלה והרב פורת מיישב גירסא זו וה"פ"א אלא ילדה בשל זקנה אמאי אינטריך בנאי הוא לה דלעולם לא

תלא בהן אפילו בחוליג: רבי ענני ברבי ששון אמר הכל בבבוד. ונראה דהלכה כרצי ענני ש מדאמר מילתיה משמיה דרבי ישמעאל בר׳ יוסי ור׳ ישמעאל תנא

הוא ופליג ועוד דבשל סופרים הלך אחר המיקליד ור׳ ענני דמתיר בחצר היינו אפילו בחלר שאינה מעורבת דבחלר מעורבת ליכא שום חדוש שו

אם כן נשים מותרות להתקשט בבית ובחלר בטבעות ובתכשיטין ואנו

שאין לנו רה"ר גמור דכל רה"ר שלנו כרמלית היא שהרי אין מבואות

שלנו רחבות י״ו אמה ולא ס׳ ריבוא בוקעים בו™ הרי הוא כחלר שאינה

מעורבת ומותרות נשים שלנו להתקשט בטבעות ובתכשיטים כפר"ת

והקשה ר"י "דאפילו אי רה"ר שלנו חשיב ככרמלית היכי שרו כמו

חלר והאמר לקמן פרק כל כתבי (דף קב.) גבי דליקה^{יח} דמותר להליל בחלר שאינה מעורבת ולא בכרמלית^{יט} ואומר רבינו ברוך כיון דלדידהו

למ א מיי׳ פכ״א מהלי איסורי ביאה הלכה ב

ממג לאוין קכו טוש"ע אה"ע סיי כא סעיף א: ם ב מיי פי"ע מהלי שבת הלכה ע סמג לאוין סה

הנכה ט סמג נחוין סה טוש"ע א"ח ס" שג סעיף יד: מא ג מיי שם הלכה יד טוש"ע שם סעיף טו: סב ד מיי שם הלכה ט טוש"ע שם סעיף יד: סג ה מיי שם הלכה ח טוש"ע שם סעיף יח: טוש"ע שם סעיף יח: סד ו מיי פי"א מהלי איסורי ביאה הלכה יט סמג לאוין קיא טוש"ע י"ד

סמנג מחוץ קלה סעיף ט: סימן קלה סעיף ט: סה ז מיי פ"ד שם הלכה ג ופי"א הלכה טו סמג שם טוש"ע שם סעי א וסי קלו סעי׳ א:

תורה אור השלם

1 והַדָּוָה בָּנֶדְתָה וְהַזָּב אֵת וובו לזכר ולנקבה ולאיש אָשֶׁר יִשְׁבַּב עם טְמֵאָה: ייקרא טו לג ויקרא טו לג

גליון הש"ם

תום' ד"ה ר' ענני כו' אין להחמיר בכרמלית. עיי כתובות דף ז ע"ל תוס' ד"ה מתוך:

> לעזי רש"י טינפאנ"ל [טיפינו"ן]. אודם (לפרכוס הפנים).

מוסף רש"י

תכשיטין שבחרץ. אלעדה ולמיד הן הביאו אומן על כפרת הרהור עבירה שנסתל נבנות מדין (ברבות בד.). תכשיטין שבפנים. כומו, דפוס של בית הרחס שהיו עושן לבנומיהן ונוקבין כותלי בית הרחם כדרך שנוקבין את האונים ותוחבין אותו כדי שלא יודקקו להן שנוקבין מת החולים ותוחבין אותו כדי שלא יודקקו להן זכרים (שם). כל מקום שאסרו חכמים מפני שאסרו חבנים ביב מראית העין. דכר המותר ואסרוהו מפני מראית העין, חדרים אסור. נמקום שאין אדם רואה, אסרוהו (שם).

רבינו חננאל

מתני' יוצאה אשה בחוטי שוער כו". אמר [רב] כל שאסרו חכמים לצאת בו לרה"ר אסור לצאת בו אפילו לחצר, חוץ מכבול ופאה נכרית כדי שלא תתגנה על בעלה. והילכתא כוותיה' דרבנן, ואע"ג דאמרינן ר' ישמעאל ואע"ג דאמרינן ר' ישמעאל בר' יוסי תנא הוא ופליג, לית הילכתא כוותיה. אמר רב יהודה אמר רב כל מקום שאסרו חכמים מפני מקום שאטר דוכנים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור. ואקשינן עליה תנן בפירקין דקמי דין תנן לא כזוג אע״פ שהוא פקוק, ותניא פוקקין לה זוג ומטיילת בחצר. ומשני תנאי